

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne
Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chetmikowski,
za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leltgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcina 70

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 409

Poznań, czwartek dnia 8 września 1932

Rok XXVII

Odpowiedź Francji na memorandum Rzeszy

Zbrojenia niemieckie zostały ustalone w traktacie wersalskim, który może być zmieniony jedynie przez sygnatariuszy po międzynarodowym zagwarantowaniu bezpieczeństwa

Paryż, 7. 9. (Tel. wł.) Dziś popołudniu odbyło się posiedzenie rady ministrów, na którym omawiano odpowiedź, jakiej rząd francuski udzieli na ostatnie memorandum niemieckie w sprawie zbrojeń.

Według komunikatu agencji Havasa, premier Herriot przedstawił na zebraniu szkic tej odpowiedzi, która ostatecznie ma być zredagowana na posiedzeniu rady ministrów w przyszły piątek, gdyż do tego czasu spodziewać się należy, że znane już będzie zapatrywanie rządu brytyjskiego na tę sprawę.

Chociaż ostateczny tekst odpowiedzi francuskiej nie jest jeszcze ustalony — agencja Havasa stwierdza, że pismo rządu francuskiego zajmie się stroną prawną i problemem politycznym, wpływającym z memorjału niemieckiego. Granice niemieckich zbrojeń zostały ustalone wyraźnie przez traktat wersalski. Ten sam traktat przewiduje też jedynie

ogólne ograniczenie zbrojeń, natomiast nie zawiera żadnych postanowień w kierunku obecnych żądań niemieckich. Ani Francja, ani też Niemcy nie posiadają prawa do przeprowadzenia zmian w tych postanowieniach, gdyż prawo to posiadają jedynie sygnatariusze trakta-

tu wersalskiego. Poza to nawet odpowiadające wymogom traktatu rokowania w sprawie ograniczenia zbrojeń doprowadzić mogą do pozytywnego rezultatu tylko wówczas, jeżeli zainteresowane państwa znajdą międzynarodowe zagwarantowanie swego bezpieczeństwa.

W „sanacyjnej” erze „wyciągu pracy”

Wyciąg bezrobotnych.

Prowokacyjny zjazd szturmowców hitlerowskich

Niemcy zapomnieli już o Psim Polu i Grunwaldzie!

Pila, 7. 9. (PAT.) W dn. 4 bm. odbył się w Złotowie zjazd szturmowców hitlerowskich z pogranicza.

Po przeglądzie, dokonanym przez do-

wództwo, przemawiał poseł do Reichstagu Kasche. Mówca w ostrych słowach atakował ludność polską, oświadczając m. in.: Jeśli Hitler wyda nam rozkaz wygnania Polaków z křaju, to stanie się to. Wiemy, że kiedyś przyjdzie do porachunku z Polakami, ale porachunek ten odbędzie się nie na dzisiejszej granicy, ale w Bydgoszczy i Poznaniu.

Dowódca oddziału Marx, witając szturmowców, oświadczył, że zgromadzili się w Złotowie, aby pokazać Polakom, że „czuwamy i stoimy na stanowisku”.

ćwiczeniach. Ćwiczenia dokonywują się również w szkołach, fabrykach i domach towarowych przy udziale wojska, policji, straży ogniowej, organizacji obronnych i drużyn ratowniczych. Na pokładzie pancernika „Schlesien” odbyły się ćwiczenia przeciwlotnicze.

Podobne manewry odbyły się w wielu miejscowościach nadbrzeżnych.

Wielkie manewry przeciwlotnicze na wybrzeżach niemieckich

Ćwiczenia wojenne obejmują szkoły, fabryki i domy towarowe

Berlin, 7. 9. (PAT.) Wielkie manewry przeciwlotnicze na wybrzeżach niemieckich osiągnęły ubiegłej nocy punkt kulminacyjny. Na Kilonie i stocznie niemieckie, które pogrążone były w ciemnościach, nastąpił atak samolotów. W szkole wojskowej w Wik zbudowano schrony dla obrony przed bombami i gazami, przyczem wypróbowano nowe metody oczyszczania od gazów trują-

cych. Ćwiczenia dokonywują się również w szkołach, fabrykach i domach towarowych przy udziale wojska, policji, straży ogniowej, organizacji obronnych i drużyn ratowniczych. Na pokładzie pancernika „Schlesien” odbyły się ćwiczenia przeciwlotnicze.

Podobne manewry odbyły się w wielu miejscowościach nadbrzeżnych.

Poseł komunistyczny zamordował swego syna

Zbrodniarza aresztowała policja kryminalna

Berlin, 7. 9. (PAT.) Policja kryminalna aresztowała w Aldenburgu b. posła komunistycznego do sejmiku Schulza pod zarzutem zamordowania swego 10-letniego syna.

Schulz znany był jako brutal, który

w okrutny sposób znęcał się nad swymi dwoma synami. Nagłe zniknięcie jednego z nich wywołało podejrzenie, że wyrodny ojciec zakatował syna na śmierć. Schulz tłumaczy się, że wysłał syna do Rosji.

Nowi ministrowie

Warszawa, 8. 9. (Tel. wł.) Nowi ministrowie objęli już urządowanie.

Zaprzyśiężenie ich odbędzie się prawdopodobnie we czwartek. (w)

Warszawa, 8. 9. (Tel. wł.) Min. Zawadzki zatrzyma stanowisko ministra bez teki w prezydium Rady ministrów i nadal będzie koncentrował w swoich rękach sprawy gospodarcze jako zastępca premiera. (w)

Morderstwo i samobójstwo

Warszawa, 8. 9. (Tel. wł.) Wczoraj w południe fryzjer z Pruszkowa, Mossakowski, strzelił kilkakrotnie na ul. Felińskiego do niejakiej Haliny Kocchańskiej i jej córki, zabijając je, sam się następnie pozbawił życia. (w)

Rozbudowa połączeń kablowych

Warszawa, 8. 9. (Tel. wł.) W sferach pocztowych rozpatrywany jest projekt połączenia Gdyni bezpośrednim kablem morskim do miejscowości Neksö na wyspie Bornholm, gdzie Polska uzyskałaby połączenie z kablami skandynawskimi.

Realizacja tego planu zależy od możliwości finansowych min. poczt i teleg.

Gdyby ta decyzja została powzięta, wyjaśnitaby się również sprawa połączenia Gdyni telefonicznym kablem podziemnym ze Śląskiem Zagłębiem węglowym. (w)

Groźny pożar

Legnano, 7. 9. (PAT.) W wielkim zakładzie tkackim braci Agosti wybuchł groźny pożar.

Mimo usilnej 6-godzinnej pracy straży ogniowej, spłonęły zabudowania fabryczne, powodując szkody powyżej 5 milionów lirów.

Rektor uniwersytetu defraudantem

Winnipeg (Kanada), 7. 9. (PAT.) Rektor miejscowego uniwersytetu i kanclerz diecezji anglikańskiej John Machray został aresztowany pod zarzutem sprzeniewierzenia blisko 3 milionów dol., należących do funduszy obu wymienionych instytucji.

Ograniczenie lotów pasażerskich

Warszawa, 8. 9. (Tel. wł.) — Po bliższych studiach postanowiono zarządzić ograniczenie lotów również na liniach Warszawa — Kraków i Warszawa — Lwów, redukując je, podobnie jak na linii do Poznania, do trzech lotów tygodniowo. (w)

Zakończenie uroczystości jubileuszowych na Jasnej Górze

przy udziale Nuncjusza papieskiego i licznych przedstawicieli episkopatu

Częstochowa, 7. 9. (PAT.) Na przypadające jutro, w dniu święta Narodzin N. Marii Panny, zakończenie uroczystości jubileuszowych przybyli dziś wieczorem do Częstochowy J. E. Nuncjusz papieski Mgr. Marmaggi i J. E. ks. arcybiskup Sapięha, metropolita krakowski. Obaj dostojnicy powitani zostali u wejścia na plac przedklasztorny przez komitet wykonawczy obchodu, a przed bramą Lubomirskich przez

konwent OO. Paulinów, poczem zostali procesjonalnie wprowadzeni do Bazyliki.

W dniu jutrzejszym Nuncjusz papieski celebrować będzie sumę pontyfikalną przed ołtarzem szczytowym.

Na uroczystości przybyli również J. E. księży biskupi — Nowowiejski z Płocka, ks. biskup sufragan Welmański, ks. bisk. Tymieniecki z Łodzi i ks. bisk. Szlagowski z Warszawy.

Sprawy polskie w Genewie

Wybory trzech niestałych członków Rady Ligi Narodów — Skarga Związku Polaków w Niemczech

Genewa, 7. 9. (PAT.) 13-ta zwykła sesja zgromadzenia Ligi Narodów rozpoczęła się w poniedziałek, 28 bm. w Genewie.

Na porządku dziennym figurują m. in. sprawy wyboru trzech niestałych członków Rady oraz poprawki do paktu Ligi Narodów celem szarmonizowania go z paktem Kelloga.

Warszawa, 8. 9. (Tel. wł.) — Na sesji Rady Ligi Narodów ze spraw polskich, obok skargi Graebego na wykonywanie reformy rolnej w Polsce, ma być omawiana skarga Związku Polaków w Niemczech obejmująca szereg skarg na położenie ludności polskiej w niemieckiej części G. Śląska. (w)

Konferencja gospodarcza w Stresie

Zakończenie dyskusji ogólnej — Wybór komisji gospodarczej i finansowej

Sresa, 7. 9. (PAT.) Konferencja zakończyła dziś dyskusję ogólną. Delegat Szwajcarii podkreślił, że przedewszystkiem należy załatwić zagadnienia finansowe a dopiero gdy finanse będą uporządkowane, będzie można zająć się kwestjami ekonomicznymi.

Delegat Niemiec wyraził opinię, że przedewszystkiem należy zająć się kwestjami gospodarczymi. Konieczne jest zwiększenie siły nabywczej ludności krajów rolniczych. Niemcy wypowiadają się za układami preferencyjnymi. Gotowe są one w układach tych uczestniczyć pod warunkiem, że będą one dotyczyły tylko okresu kryzysu i obejmowały jedynie tylko państwa czysto rolnicze Europy południowo-wschodniej. Wśród uchwał konferencji warszawskiej jedna interesuje specjalnie Niemcy, mianowicie podkreślenie związku pomiędzy nadwyżką eksportu i spłatą długów. Niemcy dążyć będą do aktywnego zajęcia się temi zagadnieniami w komisji finansowej.

Delegat Francji a zarazem przewodniczący konferencji Bonnet przedstawił punkt widzenia Francji. Omówił on przyczyny kryzysu państw rolniczych, upatrując je w spadku cen produktów rolnych, dalej w współzależności ekonomicznej, zwłaszcza państw naddunajskich, na skutek której silniej odczuwają one politykę restrykcyjną, wreszcie w fakcie, że dopływ kapitałów zagranicznych i przesylek emigrantów całkowicie ustał, co spowodowało dla tych krajów, które są krajami nowymi, brak dewiz. Jako środki mówca uważa przedewszystkiem rewaloryzację cen zboża, którą należy zapewnić w ten sposób, że państwa importujące zboże winny podzielić między sobą nadwyżkę krajów eksportujących, przyznając tej nadwyżce cła preferencyjne. Preferencja powinna zapewnić wyższe cen nie tylko przy eksporcie, ale i na rynkach wewnętrznych

państw nadprodukcujących. Trzeba zmierzać także do przywrócenia wolności handlu. Konferencja powinna zaproponować wstrzymanie zarządzeń restrykcyjnych i progresywne zmniejszenie cel oraz zająć się ulepszeniem transportu między krajami zainteresowanymi oraz opracowaniem programu stopniowego zniesienia kontroli dewiz. Wreszcie cały wysiłek konferencji musi być uczyniony dla uaktywnienia bilansów płatniczych krajów nowych. Polityka pożyczek jest bardzo ryzykowna dla państw pożyczających i nie przynosi żadnych trwałych ulg państwom dłużniczym.

Stresa, 7. 9. (PAT.) Na zebraniu szefów delegacji postanowiono wyłonić dwie komisje: gospodarczo-rolniczą i finansową.

Na przewodniczącego komisji pierwszej wyznaczony został Bonnet, a drugiej Szwajcar Bachman.

Szef sztabu armii amerykańskiej w Polsce

Gen. Mac Arthur udał się wczoraj na manewry międzydywizyjne na Wołyniu

Warszawa, 7. 9. (PAT.) W dniu dzisiejszym o godz. 17.55 przybył do Warszawy pociągiem z Paryża szef sztabu armii amerykańskiej gen. Mac Arthur.

Od granicy gen. Mac Arthurowi towarzyszył attache wojskowy ambasady amerykańskiej maj. Jaeger. Po wyjściu z wagonu gen. Mac Arthur przywitał się z oczekującymi na niego wojskowymi, poczem przy dźwiękach amerykańskiego hymnu narodowego przeszedł przed frontem kompanii honorowej. Po raporcie, złożonym przez dowódcę kompanii honorowej, gen. Mac Arthur wyraził uznanie dla świetnego wyglądu żołnierzy polskich. Po krótkim cercle w salonach recepcyjnych gen. Mac Arthur odje-

Obniżenie opłat za nowe telefony

Opłaty można regulować w ratach miesięcznych

Aby umożliwić szerszym kołom publiczności korzystanie z urządzeń telefonicznych, ministerstwo poczt i telegrafów z dniem 1 bm. obniżyło opłaty za zakładanie nowych telefonów o 50 proc., tak, iż obecnie zasadnicza opłata za założenie telefonu wynosi w zależności od wielkości sieci telefonicznej od 85 do 135 zł. Niezależnie od tego przewidziane są dalsze ulgi, a mianowicie w centralach, gdzie są wolne numery i niewykorzystane przewody telefoniczne na sieciach miejskich udzielana jest nowoogłaszającym się dalsza zniżka od nowych opłat również w wysokości 50 proc. Mieszkający poza miastem, o ile w jego kierunku znajduje się niewykorzystany przewód telefoniczny, płaci rzeczywiste koszty doprowadzenia będącego w mowie przewodu do stanu używalności. Kto obejmuje mieszkanie z telefonem, z którego poprzedni abo-

nent zrezygnował, płaci tylko 25 proc. opłaty. Poza tem zniżono również opłaty za przenoszenie telefonu o 50 proc., za budowę nowych przewodów do abonentów poza miastem o 20 proc. i za konserwację przewodów o 40 proc.

Przy zgłoszeniu o założenie telefonu nowy abonent płaci tylko 25 zł, resztę zaś w 10 lub 20 ratach miesięcznych, zależnie od wysokości całej opłaty.

Statek osiadł na mieliznie

Gdańsk, 7. 9. (Tel. wł.) Fiński transportowiec „Olovsborg“, wiozący 9000 ton węgla i koksu polskiego dla Genui, osiadł wczoraj wieczorem na mieliznie zaraz po opuszczeniu „Nowego Portu“. Wszczęta niezwłocznie akcja ratownicza przy pomocy sześciu najsilniejszych holowników gdańskich nie dała rezultatu i statek udało się ściągnąć z mielizny dopiero po częściowym wyładowaniu węgla.

„Olovsborg“ stoi obecnie na redzie gdańskiej i jeszcze nie wiadomo, czy uda się w dalszą podróż, czy też będzie zmuszony poddać naprawie ewentualne uszkodzenia dna.

Przyczyną wjechania na mieliznę było złe funkcjonowanie steru. S. B.

Podróże włoskiego senatora

Gdańsk, 7. 9. (Tel. wł.) Ostatnio bawił tu i był gościem hr. Gravyiny marszałek senatu włoskiego Luigi Federzoni. Kancelarja Włoskiego Komisarza Ligi Narodów zaprzecza, jakoby p. Federzoni bawił w misji politycznej.

Marszałek włoskiego senatu, który spędza urlop na podróżach informacyjnych po różnych krajach Europy, w obecnym sezonie interesował się problemem bliskiego wschodu i po za Gdańskiem zwiedził Malborg, Krowiec i Klajpedę, poczem przez Berlin wrócił do kraju. S. B.

Przepowiednia pogody na czwartek: Pomorze i Wielkopolska — raniem jeszcze zachmurzenie umiarkowane przy umiarkowanych wiatrach południowych, potem wzrost zachmurzenia do deszczów, porywiste wiatry zachodnie; rankiem chłodno, w ciągu dnia temperatura około 19 stopni.

Wileńskie, Polska środkowa, wyżyna małopolska, Śląsk, Podhale i Tatrzy — pogoda słoneczna o zachmurzeniu niewielkim, nocą i rankiem chłodno, na nizinach temperatura od 6 do 8 stopni, w górach od 4 do 6 stopni, w dzień znaczne ocieplenie, na nizinach do 26 stopni, na Podhalu do 22 stopni, w Tatrach do 18 stopni. W godzinach południowych i wieczornych wzrost zachmurzenia, umiarkowane wiatry południowo-wschodnie i południowe.

Polesie, Wołyń, Podole i Małopolska wschodnia — słonecznie i ciepło przy słabych lub umiarkowanych wiatrach południowo-wschodnich i południowych.

Niezwykły transport chorego

Zurych, 7. 9. (PAT.) Znany pilot szwajcarski Mittelholzer dokonał ostatnio przelotu z Zurychu do Madrytu, wioząc rodzinę hiszpańską, złożoną z 8 osób, wśród których znajdowała się jedna osoba ciężko chora. Chory odbył drogę w łóżku, wstawionem do kabiny samolotu, i przez cały czas, 5 godz. 20 min., czuł się dobrze.

Jest to pierwszy wypadek transportu chorego na dystansie 1100 km. bez lądowania.

chał do przygotowanych dla niego apartamentów w Hotelu Europejskim. Dziś wieczorem generał wyjeżdża na międzydywizyjne manewry na Wołyniu.

Warszawa, 7. 9. (PAT.) Dziś o godz. 21.55 pociągiem pospiesznym wyjechał z Warszawy na międzydywizyjne manewry wojskowe na Wołyniu wszyscy attache wojskowi państw obcych oraz wyżsi oficerowie M. S. Wojsk i Sztabu Głównego.

Tym samym pociągiem wyjechał na manewry przybyły dziś do Warszawy szef sztabu armii Stanów Zjedn. gen. Mac Arthur.

Zakończenie strajku w Gdyni

Gdynia, 7. 9. (PAT.) W dniu dzisiejszym zakończony został strajk marynarzy na wszystkich statkach polskich.

Wszystkie związki zawodowe, biorące udział w strajku, zgodziły się na podpisanie porozumienia w sprawie likwidacji strajku, przy czem sprawy sporne mają być poddane specjalnemu arbitrażowi.

Powrót drużyny olimpijskiej

Wycieczka polskich redaktorów i wydawców ze Stanów Zjednoczonych

Gdynia, 7. 9. (Tel. wł.) Statek „Pułaski“ z polską drużyną olimpijską i wycieczką polskich dziennikarzy i wydawców ze Stanów Zjednoczonych na pokładzie opuścił Kopen-

hagę i przybywa do Gdyni we czwartek o godz. 9 rano.

Polscy „olimpijczycy“ będą przyjęci bardzo uroczystie. S. B.

STELLA OLGIERD

SELF-MADE-WOMAN

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy).

78)

— Wiesz co, Haniu? — ozwała się Kazia Suchecka, kiedy już za ostatnim z gości zamknęły się drzwi, a Hanka pozostała jeszcze, aby omówić z koleżanką niektóre szczegóły — nie chciałabym cię zrazić, ani niweczyć twego entuzjazmu w tej sprawie, ale... rządko tylko wychodzą na ludzi ci, którym się zbytnio ułatwia życie. Radzę ci z całego serca: pozostaw ty tego chłopca swemu losowi, jeżeli będzie miał siły, by zwalczyć przeszkody, jakie napotka po drodze, wyrośnie z niego człowiek mocny, jeśli zaś... zginie po drodze — trudno. Pamiętaj, jak to z patosem deklamowałyśmy na pensji:

...i ten szczęśliwy, kto padł wśród zawodu

jeżeli poległem ciałem
dał innym szczebel do sławy grodul

— Nie, nie masz racji, Kaziu! Artyści, to przeważnie ludzie niepraktyczni, nieodporni, którym trzeba usuwać spod nóg przeszkody. Inaczej użyły

sami na to tyle siły, że może im jej już nie starczyć na stworzenie arcydzieła. Dzieje życia ludzi najzdolniejszych, którzy przymierali głodem lub nawet marli z głodu, mówią nam o tem jasno.

— Może ty masz rację, może i ja jej mam trochę. Prawda, jak zwykle, leży zapewne w środku. Ale, wracając do twego pupila, nie wiadomo jeszcze, jak ci się kiedyś odwdzięczy za to wszystko, co zrobisz dla niego.

— Och! nie idzie mi o wdzięczność z jego strony! Niechaj wiem tylko, że przyłożyłam rękę do dobrego dzieła, niechaj kraj mój ma z mojego czynu jakąś korzyść — nie idzie mi o nic więcej!

— Wiecznie ta sama idealistka! — Czy cię życie niczego nie nauczyło dotąd?

Hanka westchnęła:

— Owszem, niestety, nauczyło mnie jednego, że... pieniąż — to potęga! Miec pieniądże, to spokój, to możność otoczenia najbliższych dobrobytem czy komfortem nawet, to — wprawdzie może nie szczęście, ale wielkie zadowolenie. O tem się przekonuję teraz, w ciągu ostatnich trzech lat, coraz wyraźniej. I takbym chciała zdobyć pieniądze w jakiś sposób, zapracować, czy wygrać, czy wykopać...

— Tak i zabrałaś się do zdobywania

tych pieniędzy lekcjami muzyki! Rzeczywiście, bardzo szybki sposób dojścia do pieniędzy! — śmiała się dawną koleżanką. — Ale, ale! a propos pieniędzy, — czy nie robiłaś jakich starań, by umieścić gdzie jakie swoje piosenki?

— Przyznam ci się, że... niewiele zrobiłam w tym kierunku! Tam, jak zresztą wszędzie, trzymają się ludzie za ręce, tworząc koło, w którego obręb nie wpuszczają nikogo. Zresztą... postawiłam na... Michasię Gwandzicką...

— ? ?

— Widzisz, ona uczy się śpiewu i ma zadebiutować swoją piosenką pod tytułem „Dziwocyna z zaścianką“. Czekam tego wydarzenia, bo zdaje mi się, że wówczas moja piosenka stanie się „przebojem“, a Michasia od razu będzie „gwiazdą“.

Kazia spojrzała na mówiącą, a we wzroku jej wyraźnie wyczytać było można: „Boże, jaka ona jeszcze naiwna i... ufna!“ Ale nic nie powiedziała. Hanka, wypytawszy jeszcze o szczegóły obchodzące ją, w związku z dobrowolnie na siebie przyjętymi obowiązkami opiekunki Frania, pożegnała się i wyszła.

Wokół panowała cisza, gdyż było już około dwunastej. Hanka szła szybko a odgłos jej kroków rozlegał się głośno wśród uspiętych ulic. Tysiące myśli przewalało się przez mózg idącej:

...Kostek nie pisał, a że stosunek Hanka do niego w ostatnich miesiącach pobytu najmłodszego brata w kraju zmienił się ogromnie, było to jego milczenie żrącą troską przytąjoną na dnie duszy. Leonka taka była jakaś niezdecydowana teraz, kiedy nareszcie znalazła człowieka, który ją pokochał głęboko i kiedy powinna była pomyśleć poważnie o przyszłości. Roman, siedząc po całych dniach w warsztatach, zaczął coś niedomagać. Julek robił się dziwnie przykry z biegiem lat, gorzkniał prawie w oczach. Jedynie najmilszy z rodzeństwa, Wacek, był szczęśliwy i zadowolony. A przytem i osobiste życie Hanka, wypelnione od rana do nocy pracą ciężką, zużywającą nerwy, pracą nauczycielki muzyki, nie umiłonej żadną przyjemnością, bez żadnego jaśniejszego promyka, było trudne do zniesienia. Jakby dobrze było siedzieć teraz obok ukochanego człowieka, na ganku w Juszczynie, z głową, wsparta o jego głowę lub przechadzać się wśród pachnących żytem pól, z tą pewnością w duszy, że połowę ciężaru wspólnego życia podźwigną czyjeś krzepkie ramiona...

A tymczasem... szara i smutna rzeczywistość ofiarowywała walkę, niechlubną walkę o... zdobycie pieniędzy!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Prezydenci z Białego Domu

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Waszyngton, we wrześniu.

Co o nich wiemy?

W gruncie rzeczy bardzo mało, chociaż obecnie wszystkie drogi prowadzą już do Waszyngtonu a nie do tradycyjnego Rzymu.

Tegoroczna prezydencka kampanja wyborcza w Stanach Zjedn. będzie również dotyczyła bardzo ważnych spraw europejskich, a największy wpływ na takie lub inne rozwiązanie tych kwestyj będzie miał człowiek, którego naród amerykański powoła na najbliższe cztery lata do Białego Domu.

Liczba prezydentów Stanów Zjedn. przewyższa poczet cesarzy lub królów w poszczególnych krajach europejskich. Niektórzy prezydenci Stanów Zjedn. byli zupełnie zwykłymi ludźmi a wielu z nich otrzymało tylko początkowe wykształcenie, lecz prawie wszyscy odznaczali się silnym charakterem, niezłomną wolą i poczuciem wielkiej odpowiedzialności.

Obecny prezydent Herbert Clark Hoover, którego okres urzędowania zbliża się już ku końcowi, jest zazwyczaj uważany za 31 prezydenta, chociaż Stany Zjedn. miały ich tylko 30. Spowodował to prezydent Grover Cleveland, który dwukrotnie zajmował apartamenty w Białym Domu. Po raz pierwszy był 22-gim prezydentem, a następnie 24-tym. Od r. 1885—1889 i 1893—1897. W międzyczasie prezydował Benjamin Harrison jako kontrkandydat republikański, podczas gdy prezydent Cleveland należał do stronnictwa demokratycznego.

Poczet prezydentów Stanów Zjedn. od Georgea Washingtona aż do Herberta Hoovera, t. j. od r. 1789 do dnia dzisiejszego, jest następujący:

- 1) George Washington (1789—1797),
- 2) John Adams (1797—1801), 3) Thomas Jefferson (1801—1809), 4) James Madison (1809—1817), 5) James Monroe (1817—1825), 6) John Quincy Adams (1825—1829), 7) Andrew Jackson (1829—1837), 8) Martin Van Buren (1837—1841), 9) William Henry Harrison (1841), 10) John Tyler (1841—1845), 11) James K. Polk (1845—1849), 12) Zachary Taylor (1849—1850), 13) Millard Fillmore (1850 do 1853), 14) Franklin Pierce (1853—1857), 15) James Buchanan (1857—1861), 16) Abraham Lincoln (1861—1865), 17) Andrew Johnson (1865—1869), 18) Ulysses S. Grant (1869—1877), 19) Rutherford B. Hayes (1877—1881), 20) James A. Garfield (1881), 21) Chester A. Arthur (1881—1885), 22) Grover Cleveland (1885 do 1889), 23) Benjamin Harrison (1889—1893), 24) Grover Cleveland (1893—1897), 25) William Mc. Kinley (1897—1901), 26) Theodore Roosevelt (1901—1909), 27) William T. Taft (1909—1913), 28) Woodrow Wilson (1913—1921), 29) Warren G. Harding (1921—1923), 30) Calvin Coolidge (1923—1929), 31) Herbert Clark Hoover (1929—?).

Kto zostanie 32-gim prezydentem dowiemy się za parę miesięcy.

Najstarszym prezydentem w chwili wyboru był William Henry Harrison. Miał on lat 67, gdy w r. 1841 naród amerykański powołał go do Białego Domu. Urząd swój piastował jednak zaledwie jeden miesiąc. Chociaż z zawodu był żołnierzem, w walce ze śmiercią uległ bardzo szybko. Pozostawił po sobie sześciu synów i cztery córki, a wnuk jego Benjamin podtrzymał splendor nazwiska, gdyż również był wybrany prezydentem.

Najmłodszym zaś prezydentem był Theodore Roosevelt, który objął swój

zaszczytny urząd w 43-cim roku życia, co zresztą na stosunki amerykańskie nie jest żadnym rekordem.

Wszyscy więc prezydenci amerykańscy wybierani byli w wieku od lat 43 do 67, przyczem zauważyć należy, że według ustawy minimalny wiek, przepisany dla prezydenta Stanów Zjedn., wynosi ukończone lat 35. Ameryka więc, o której sądzimy, że jest ekscentryczna we wszystkich kierunkach, przy obsadzeniu godności pierwszego obywatela kraju zachowuje, jak widzimy, drogę pośrednią. Tylko sześciu prezydentów zostało wybranych w wieku poniżej lat 50 i zaledwie pięciu powyżej lat 60-ciu.

Wiek poszczególnych prezydentów w chwili wyboru był następujący: Washington 56 lat, Adams 61, Jefferson 57, Madison 57, Monroe 58, Adams 57, Jackson 61, Van Buren 54, Henry Harrison 67, Tyler 50, Polk 49, Taylor 64, Fillmore 50, Pierce 48, Buchanan 65, Lincoln 51, Johnson 57, Grant 46, Hayes 54, Garfield 49, Arthur 50, Cleveland 47, Benjamin Harrison 55, Mc. Kinley 53, Roosevelt 43, Taft 51, Wilson 56, Harding 55, Coolidge 48 i Hoover 54.

Jeden tylko prezydent Stanów Zjedn. był wybrany bez opozycji, a mianowicie George Washington. Chociaż bowiem przy wyborach w 1788 i 1792 r. istniały różnice polityczne, zwyciężyła popularność Washingtona, która jednakże przy następnych wyborach już znacznie osłabła i stronnictwo jego, mianowicie federaliści (The Federal Party) musiało pokonywać coraz większe wpływy swych przeciwników. Po śmierci Washingtona The Federal Party — pierwsze wogóle stronnictwo polityczne Stanów Zjedn. — przestało istnieć i rządy przeszły w ręce partji demokratyczno-republikańskiej, na czele której stał prezydent Thomas Jefferson. Partja ta utrzymała się u władzy lat 28 i dała krajowi wybitnych prezydentów Monroe, Madisona i Johna Quincy Adamsa. Trzej pierwsi po upływie zwykłego okresu prezydenckiego zostali wybrani ponownie.

Z pośród dotychczasowych prezydentów dwaj tylko zmarli w Białym Domu, mianowicie William H. Harrison w r. 1841 jako dziewiąty prezydent i Zachary Taylor, dwunasty prezydent, w r. 1850. Obecnie od 82 lat w Białym Domu nie było ani jednego wypadku śmierci.

Wogóle zaś na stanowisku prezydenta zmarło sześciu prezydentów — Wi-

liam Henry Harrison, Zachary Taylor, Abraham Lincoln, James A. Garfield, William Mc. Kinley i Warren G. Harding, a więc dziewiąty prezydent, dwunasty, szesnasty, dwudziesty, dwudziesty piąty i dwudziesty dziewiąty, w latach 1841, 1856, 1865, 1881, 1901 i 1923.

Trzej prezydenci Stanów Zjedn. zostali zamordowani. Niezapomniany Abraham Lincoln, Garfield i Mc. Kinley.

Abraham Lincoln, obrońca jedności i całości Stanów Zjedn., został zamordowany w teatrze na 10-tej ulicy w Waszyngtonie dn. 14 kwietnia 1865 r. Garfield zginął również w stolicy w 1881 r., a trzeci prezydent M. Kinley padł ofiarą zbrodniczego zamachu w Buffalo 14-go września 1901 r. Wszyscy trzej zamordowani prezydenci należeli do stronnictwa republikańskiego. Lincoln pochodził ze stanu Kentucky, a dwaj pierwsi ze stanu Ohio. Wszyscy trzej z zawodu byli prawnikami. Lincoln pozostawił 4 synów. Garfield miał również czterech synów, a Mc. Kinley dwie córki.

Zagadką natomiast dla szerszej publiczności był zgon powojennego prezydenta Hardinga, który albo sam się otrul, albo też został otruty w drodze na Alaskę. Zmarł on w dn. 2 sierpnia 1923 r. w hotelu Palace w San Francisco. Amerykanie go nie lubili z powodu afery miłosnej która oburzyła członków różnych sekt religijnych. Wskutek śmierci Hardinga prezydentem został automatycznie Calvin Coolidge, ówczesny republikański wiceprezydent, który był zupełnie przeciętnym człowiekiem i w innych warunkach nigdyby się nie dostał do Białego Domu.

Równocześnie ojcem i synem prezydenta był John Scott Harrison. Był on ojcem Benjamin Harrisona, dwudziestego trzeciego prezydenta (1889—1893) i synem Williama Henry Harrisona, dziewiątego prezydenta Stanów Zjedn. z r. 1841. W tym wypadku Opatrzność jak gdyby chciała wynagrodzić bezwzględność losu. Dziad Harrison był bowiem prezydentem zaledwie jeden miesiąc i jego posłannictwo objął następnie wnuk jego po kolejnej zmianie trzynastu prezydentów.

Theodore Roosevelt, jeden z czterech najstarszych prezydentów Stanów Zjedn., był kaleką i miał tylko jedno oko. Zmarł on już po wojnie światowej, 6 stycznia 1919 r., przeżywszy lat 61.

Wreszcie najbogatszym obywatelem kraju w chwili opuszczania swego urzędu był pierwszy prezydent Stanów Zjedn. George Washington. K. M.

Niemieckie chamstwo

Berlin, 7. 9. (Tel. wł.) „Der Jungdeutsche Berlin“ zamieszcza artykuł p. t. „Precz ze Żwirką!“
Według autora, Żwirko zwyciężył tylko dzięki luksusowemu urządzeniu kabiny pilota (!!).

Skarb pod krzyżem

Kielce, 7. 9. (Tel. wł.) Powiat kielecki ma nielada sensację. Wieśniak z gminy Snochowice, wykopując kamienie na t. zw. Perzowej górze, natrafił na kości ludzkie oraz kawałek zardzewiałej szabli.
Kopiąc głębiej, Wilczkowski natrafił na kuferek żelazny, w którym znalazł złote ruble, czapkę i szablę ulańską, pochodzące z powstania i zakopane w miejscu, gdzie niegdyś stał krzyż.

Sensacyjny wyścig motorówek

Detroit, 7. 9. (PAT.) Sensacyjny wyścig motorówek z udziałem słynnego rekordzisty angielskiego Kaye Wooda i znanego Amerykanina Gar Wooda zakończył się niespodziewanem zwycięstwem Gar Wooda.
Kaye Don osiągnął zaledwie szybkość 114.02 km. na godzinę, podczas gdy Gar Wood miał szybkość 121.62 km. na godzinę.

Ucieczka od życia

Zamieszkała przy ul. Patr. Jackowskiego 27 Teofila Framhold targnęła się wczoraj wieczorem na swe życie, zażywając esencję octową. Pogotowie lekarskie odwoziło desperatkę do szpitala miejskiego.
Motywy zamachu samobójczego nie zostały stwierdzone. (z)

Wyłowione zwłoki

We wtorek wyłowiono w Warcie zwłoki Wiktorji Lipińskiej, która dnia 5 bm. rzuciła się z Mostu Chwaliszewskiego w nurty rzeki i utonęła.
Denatka ubrana była w granatową suknię, niebieski sweter i szary gumowy płaszcz. (z)

KALENDARZYK

Czwartek, 8 września 1932.

Słońce: wschód 5,15; — zachód 18,26; — długość dnia 13 godz. 11 min.
Księżyc: wschód 15,44; — zachód 21,57; — po pierwszej kwadrze
Kal. rzk.: Nar. N. M. P.; jutro Georgonjusz
Kal. słow.: Radosław; jutro Sobiebor

Zebrańia

- Dziś o 19 Tow. Kobiet „Wspólna Pomoc“ (Wilda) w salce paraf.;
o 19 Z. P. Filja Stolarzy u p. Grotowskiego D. Wilda 71;
o 19 Tow. Kult.-Ośw. Kobiet im. Dąbrowski, al Marcinkowskiego 24;
o 19 „Stary“ Trzynastacy w Harcówce;
o 19.30 Klub Teatralny im. Al. Fredry u p. Fiedlera G. Wilda 47;
o 19.30 Żeńskie Tow. „Przemysł w Domu Król. Jadwigi;
o 19.30 Tow. Uczestników Powst. Włkp. (Wilda) u p. Zawadki, Górna Wilda 75;
o 19.30 Hallerczycy w salce na Sw. Marcynie 65;
o 19.30 Tow. b. Wychodźców p. „Białym Orłem“ u p. Figla, Wierzbicice 27;
o 19.30 Stow. Młodzieży p. wezw. Sw. St. Kostki (Wilda) w ognisku;
o 19.45 „Sokół“ (Śródka) w Domu Kat.;
o 20 „Sokół“ oddział kolarzy w gospodzie na boisku sokolem;
o 20 Koło Przyj. Harcerzy 12 Drużyny w szkole ul. Kosynierska;
o 20 Z. P. R. Kołodziejska Sekcja w Domu Rzemieślniczym;
o 20 Tow. Uczestników Powst. Włkp. (Sw. Łazarz - Górczyn) w rest. ul. Marszałka Focha 81;

Pogrzeby

Dziś: Śp. Józefa Piaseckiego, kapitana-pilota, o godz. 15 z kapł. szpitala wojskowego. — Śp. Katarzyny z Wiśniewskich Świdorskiej o godz. 18 z kapł. cment. Farnego ul. Bukowska - Grunwaldzka.

Licytacje

Dziś o 11 na dworcu towarowym, pl. Kolejowy 46-7-49 — szopy drewniane, magazyn, biuro, biurka, stoły, piec, oliwa, wapno, cegła, przewody wodociągowe, kostka bazaltowa, płyty łupkowe, beczki puste.

TEATRY:

Teatr Polski: Dziś — „Lady Frederick“.
Teatr Nowy: Dziś — „Mał naszej pani“.

Przed rozwiązaniem Reichstagu?

Nowe wybory miałyby się odbyć w połowie listopada

Berlin, 7. 9. (PAT.) Urzędowo potwierdzają, że posiedzenie Reichstagu wyznaczone zostało ostatecznie na 12-go bm. Jedynym punktem porządku dziennego będzie exposee kanclerza von Papena, w którym kanclerz położy główny nacisk na zadania niemieckiej polityki zagranicznej, poruszając zwłaszcza kwestję równości zbrojeń i kroków dyplomatycznych w stosunku do Francji.

Jak informuje półoficjalnie biuro parlamentarne, Reichstag rozpocznie w najbliższy wtorek dyskusję polityczną. Od decyzji rządu zależy, czy parlament będzie miał następnie sposobność do przeprowadzenia głosowania, czy też będzie rozwiązany. Zdaniem kół poinformowanych rozwiązanie parlamentu wydaje się być nieuniknione i oczekiwane jest już w połowie następnego tygodnia.

Nowe wybory miałyby się odbyć w pierwszej połowie listopada.

Berlin, 7. 9. (PAT.) Toczące się w dalszym ciągu rokowania koalicyjne między stronnictwami centrum i narodowych socjalistów tracą obecnie na aktualność, ponieważ rozwiązanie parlamentu wydaje się być kwestją przesądzoną. Narodowi socjaliści przygotowują się całkiem widocznie do nowej kampanji wyborczej i w związku z tem dają się zauważyć, według prasy demokratycznej, pewne oziębienie w stosunkach między obu stronnictwami oraz próby zbliżenia

się narodowych socjalistów do stronnictwa Hugenerga. Natomiast na terenie pruskim sprawa koalicji między centrum i narodowymi socjalistami oceniana jest bardziej optymistycznie.

W kołach parlamentarnych przypuszczają, że sejm pruski zbierze się d. 21 bm. celem dokonania wyboru premiera.

Ku czci Wyspiańskiego

Kraków, 7. 9. (PAT.) W sali portretowej ratusza odbyło się posiedzenie sekcji literackiej komitetu obchodu ku czci Stanisława Wyspiańskiego. Przewodniczył Jan Pietrzycki.

Uchwalono wydać dwie popularne broszury o literackiej twórczości Wyspiańskiego. Oprócz tego ma się ukazać specjalne wydawnictwo teatru im. Juliusza Słowackiego. Dla opracowania bliższych szczegółów wydawnictw wybrano komisję redakcyjną.

Poza uroczystą akademią radjową uchwalono wygłosić cykl odczytów. Wreszcie omawiano sprawę oddania listów Wyspiańskiego przez prywatnych właścicieli do zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej, oraz sprawę wmurowania tablicy pamiątkowej na placu Marjackim w miejscu, gdzie Wyspiański pisał „Wesele“.

Zebranie Narodowej Organizacji Kobiet

odbędzie się w czwartek, dnia 8 b. m. o godz. 20 w salce św. Wojciecha, Aleje Marcinkowskiego 22.

Referat wygłosi: p. posłanka Grossmannówna „Wrażenia z wycieczki przez Białowieżę do Wilna“.

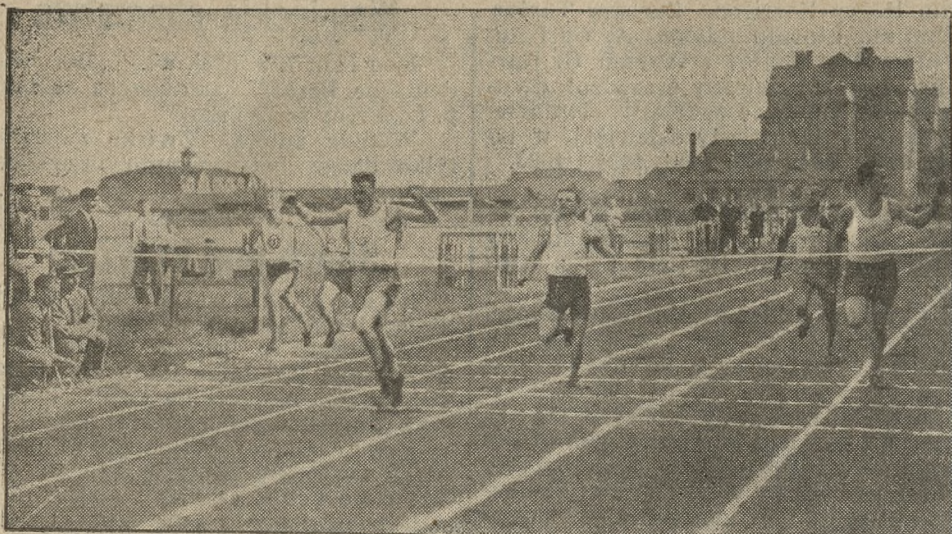
Uprasza się o punktualne przybycie i liczny udział. Zarząd.

„Cudze chwalicie, swego nie znacie“...

Pod powyższem hasłem organizuje Polskie Tow. Krajoznawcze wycieczki do miejscowości godnych zwiedzenia pod względem krajobrazowym, historycznym, zabytkowym lub przemysłowym.

W niedzielę, 11 b. m., odbędzie się wycieczka do Chodzieży w celu zwiedzenia słynnej z wyrobów artystycznych fabryki fajansów p. St. Mańczaka oraz malowniczej okolicy Chodzieży, obfitującej w lasy i jeziora. Odejazd z Poznania o godz. 7.50. Zbiórka na dworcu głównym o godz. 7.30. Powrót do Poznania o godz. 20.47. Bilet kol. 3 kl. w obie strony 7,10 zł (33½ proc. zniżki).

Dla uzyskania niżki kolejowej należy się zapisać na listę uczestników w „Orbisie“ pl. Wolności 2.

Biniakowski, pogromca rekordzisty europejskiego, Włocha Tavernariego, na mecie stumetrówki. Biniakowski startuje w niedzielnych zawodach jubileuszowych „Warty“.

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Dziś, t. j. we czwartek, występuje Teatr Polski z świetną premierą doskonałej i głośnej sztuki znakomitego pisarza scenicznego Somersota - Maughama „Lady Frederick“.

W „Lady Frederick“ wystąpi gościnnie Irena Solska, zaliczająca tę rolę do najświetniejszych w swoim repertuarze.

Premjera wzbudziła olbrzymie zainteresowanie. Są to bowiem ostatnie dni gościny p. Solskiej w Poznaniu.

Z Teatru Nowego

Dziś oraz jutro dwa ostatnie przedstawienia przepysznej komedji polskiej „Mąż naszej panienci“, cieszącej się olbrzymim powodzeniem.

Antoni Różycki — znakomity artysta, pierwszy amant Teatru Narodowego w Warszawie, rozpoczyna swe gościnne występy w sobotę, dnia 10 bm., kreując główną rolę w głośnej w całym kulturalnym świecie komedji L. Pirandella „Rozkosze uczciwości“.

Letnia scena na Sołacz

W niedzielę, dnia 11 bm., o godz. 7.30 po raz ostatni komedjo-opera „Skalmierzanki“, której przedstawienia stały się największą atrakcją artystyczną, jaką widziano w Poznaniu.

Niedzielne przedstawienie jest ostatnią sposobnością ujrzenia tej niebywalej rewelacji.

Statek z Brazylii w Gdyni

Gdynia, 7. 9. (PAT.) W dniu 18 b. m. ma przybyć do Gdyni statek brazylijski „Cabadello“. Jest to drugi statek brazylijskiego tow. okrętowego, który przybywa do naszego portu w związku z zamierzeniem uruchomienia regularnej komunikacji towarowej a następnie i pasażerskiej, między Rio de Janeiro a Gdynią. Statek

„Cabadello“ odpłynie prawdopodobnie do Brazylii z ładunkiem polskich towarów.

Pierwszy statek brazylijski zawinął do Gdyni wiosną r. b. Kapitan tego statku po powrocie do Rio de Janeiro opublikował szereg entuzjastycznych artykułów o porcie gdyńskim i o Polsce.

KRONIKA FILMOWA

Z kancelarji kin „Apollo“ i „Metropolis“

Bieżące programy kin „Apollo“ (film pacyfistyczny, arcydzieło dźwiękowe: „Człowiek, którego zabiłem“) i „Metropolis“ (fenomenalny „przebieg“ produkcji francuskiej „Przygoda miłosna“), ściągające od tygodnia tłumy widzów, już w dniach najbliższych zejda z ekranu. Już jutro rozpoczyna się w kinie „Metropolis“ wyświetlanie wspaniałej komedji muzycznej pod intrygującym tytułem: „Żona na jedną noc“ z czarującą Mary Glory w partji głównej. Jest to przeróbka filmowa głośnej komedji „Interes z

Ameryką“, granej bez mała na wszystkich większych scenach świata. Muzykę skomponował najpopularniejszy współczesny kompozytor Europy — Paul Abraham, twórca sensacyjnych operetek: „Wiktorja i jej huzar“, „Kwiat Hawai“ i in. — nic więc dziwnego, że film „Żona na jedną noc“ obfituje w szereg kapitalnych „szlagerów“, jak foxtroty, blusy z przepięknym walcem „Miasto tysiąca snów“ — na czele. Melodie Abrahama publiczność w lot podchwytuje, nucąc, śpiewając czy pogwizdując... Tak było we wszystkich miastach, tak też będzie i w Poznaniu...

Z inną zupełnie premierą występuje wkrótce kino „Apollo“. Będzie to epokowy w pewnym sensie i rodzaju film p. t. „Przedziwne sprawy Klary Deane“. O tym na wielką miarę obrazie możnaby napisać całą rozprawę, a w każdym razie długi artykuł. Widać z niego, że sztuka filmowa powoli już zrywa i to raz na zawsze z dotychczasową metodą „tworzenia“ filmów. Coraz mniej produkuje się dziś filmów z przeznaczeniem jedynie rozrywkowym, za to coraz częściej dzieła ekranu poruszają zagadnienia: człowieka, rodziny, społeczeństwa, narodu i ludzkości. Coraz więcej jawia się filmów, ilustrujących życie ludzi prostych i zwykłych, ich radości i smutki, bóle i tęsknoty, zawody i rozczarowania życia... Życia realnego, tchnącego prawdą, tętniącego krwią serca! „Przedziwne sprawy Klary Deane“ to szmat życia pięknej i szlachetnej kobiety, to jej walka z przeciwnościami srogiego losu, to męki niewinnie skazanej, to cierpienia matki przemocą oderwanej od ukochanego dziecka, to prawda o szczęściu i łzach rozpaczcy miłości macierzyńskiej. Rola tytułową kreuje genialna nowoodkryta gwiazda Wynne Gibson, partnerem jej niezrównanym jest — Pat O'Brien. Szczegóły podamy wkrótce. z 586

Kino „Słońce“ wyświetla film p. t. „Błękitna rapsodja“. Jeanette Gaynor i Charles Farrell na jakimś amerykańskim plebiscycie uznani zostali za najsympatyczniejszą parę amantów filmowych. A chociaż gust amerykański niezawsze pokrywa się z europejskim, w tym wypadku wybór chyba zgodnie zaakceptujemy. Filmy z tą parą artystów mają zawsze muirowany sukces; bo są miłe, sympatyczne, często z lezka; a zawsze ze szczyptą rzewnego humoru i z pogodnym zakończeniem. Perypetje miłutkiej Szkotki,

kłora mimo zakazu władz wylądowała w Ameryce, wzruszają nas rozrzewniającem współczuciem i choć zgóry wiemy, że oceni ją i poślubi sympatyczny milloner, z zajęciem śledzimy jej walkę z podstępna rywalką. Reżyserja wprowadziła do filmu szereg oryginalnie ujętych scen, jak np. błkanie się bohaterki po Nowym Jorku. Nastroj obrazu podnosi doskonała ilustracja muzyczna. Dużo komizmu wnoszą zabawny El Brendel.

Nadprogram — wyświetlane są zdjęcia z lotu por. Zwirki, z entuzjazmem przyjmowane przez publiczność. Bardzo pomysłowo zmontowano zapowiedź filmu „Niech żyje wolność!“ (ver.)

Kino „Stinks“ wyświetla film pod tyt. „Odkupienie“, nakręcony według dramatu Tolstoj „Żywy trup“. Tak się zdziwilo, że tolstojowskiego „Żywego trupa“ mogliśmy oglądać w ostatnim czasie w Poznaniu w dwóch różnych wersjach. Przed kilku miesiącami oglądaliśmy w jednym z kin „Żywego trupa“ produkcji sowieckiej, nakręconego przez Ozepe i bodajże Pudowkina, podczas gdy obecnie wyświetlany film jest robotą amerykańską.

Dramat ten może nosić cechy prawdopodobieństwa tylko w środowisku rosyjskiem, w które idealnie wczuje się tylko aktor rosyjski. Dlatego też subtelności psychiki bohaterów dramatu może lepiej oddane były w filmie sowieckim. Amerykański reżyser inaczej pojął dramat człowieka - cygana, ale mimo to nie pozbawił go silnego wyrazu.

Sukcesem filmu reżyser musi się dzielić z trójką bardzo zgranych aktorów: Johnem Gilbert'em, René Adree i Konradem Nagel'em, których gra pozostaje na bardzo wysokim poziomie.

Program uzupełnia wesoła groteska. (Sz)

Kino „Corso“ wyświetla film pod tyt. „Nocna taksówka“. Tajemnica powodzenia filmów z Harry Peellem leży w dobrych scenarjuszach, których fabuła o silnym posmaku sensacji kryminalnej umiejętnie trzyma w napięciu uwagę widza od początku do końca filmu. Takim filmem jest „Nocna taksówka“, która wszystkim wielbicielom Peela (których zwłaszcza wśród młodzieży jest bardzo dużo) sprawi rzetelną przyjemność. (Sz)

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Notowania dewiz z dnia 7 września 1932

(Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej)

Dewizy	Stopa dyskont	Parytet w złocie	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Poznań	7 1/2	—	100 zł	—	57,57	47,10	31,—	—	—	377,60	57,90	79,31
Warszawa	7 1/2	—	100 zł	—	—	47,10	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	4	173,52	100 Gd gld.	173,70	—	81,97	—	—	—	661,50	—	—
Berlin	5	212,34	100 R. M.	211,05	—	—	14,67	23,78	606,50	804,50	122,875	168,60
Belgia	3 1/2	123,94	100 belg.	123,75	71,23	58,335	25,16	13,86	353,75	—	71,585	98,30
Bukareszt	7	172,—	100 l.	—	—	2,518	558,—	—	—	20,10	3,05	—
Budapeszt	5	155,90	100 pengó	—	—	—	26,50	—	—	537,50	—	124,29
Holandja	2 1/2	358,31	100 gld. hol.	—	206,59	169,58	8,665	40,20	1026,75	—	208,—	285,45
Openhaga	5	238,88	100 k. d.	—	—	75,77	19,30	18,07	—	—	93,30	125,50
Londyn	2	43,38	1 funt szterl.	31,05	17,905	14,65	—	3,49	88,91	117,30	18,03	24,70
Nowy York	2 1/2	8,91,41	1 dolar	8,924	51,3,74	4,209	348,62	—	25,51	33,78	517,25	709,20
Paryż	2 1/2	172,—	100 fr. franc.	34,97	20,1275	16,49	83,96	3,91	—	132,25	20,275	27,77
Praga	5	180,62	100 k. cz.	—	15,21	12,465	117,50	—	75,60	—	15,30	20,97
Rzym	5	172,—	100 l.	—	—	21,63	67,90	5,12	130,85	173,30	26,54	37,—
Szwajcaria	2	172,—	100 fr szwajc.	172,50	99,35	81,37	18,03	19,31	493,25	652,25	—	137,20
Sztokholm	4	238,88	100 k. szw.	—	—	7,07	19,49	17,92	455,—	—	92,50	125,—
Wiedeń	6	125,43	100 szyling.	—	—	51,95	29,50	—	—	474,25	—	—

Dnia 4 b. m. zginął śmiercią lotnika na manewrach pod Nowogrodkiem nasz nieodżałowany przyjaciel, s. p.

Józef Piasecki

kapitan pilot, ur. 4. 7. 1898 r. w Buffalo N. Y., dowódca 184 eskadry 3 pułku lotniczego, kawaler Krzyża Virtuti Militari i wielu orderów zagranicznych.

Cześć Jego pamięci!

Przyjaciele

Pogrzeb odbędzie się dziś, w czwartek, 8 b. m., o godz. 15-tej, z kostnicy szpitala okręgowego, Wały Jana III. z p 15 817

Do wynajęcia

SKŁAD

przy St. Rynku 92 - ul. Wroniecka. Informacje ul. Cieszkowskiego 8, m. 6, od 1—3. z w 15 796

Licytacja Zastawu!

W piątek, 9 września, o godz. 11 00, sprzedawca będzie w Poznaniu, na dworcu towarowym, pl. Kolejowy nr 46:7/49 z polecenia D. O. K. P., na odpowiedzialność zainteresowanych, najwięcej dającemu za gotówkę:

SZOPY drewniane rozmiarów około 50x6, 20x3, 40x2 1/2, magazyn i biuro 15x3 1/2, pozatem urządzenie biurowe, jak biurka, stoły, piece, 8 metr. kub. wapna, żwir, cegły, przewody wodociągowe, kostkę bazaltową, 900 kg. oliwy, 2000 płyt lupkowych, 100 beczek pustych.

Pierwszeństwo w nabyciu mają strony oddające oświadczenie, że wydzierżawia ośnośny plac składowy od Dyr. Okręg. Kolei Państw. Pp 4 316-36,42

Obejrzeć można pół godziny przed licytacją.

Brunon Trzeciak

zaprzysięż. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonor na Województwo Poznańskie, ul. Wroniecka 4, tel. 2126 i 3175

1 SPRZEDAŻE

Restauracja

przy ruchliwej ulicy nadaje się na kawiarnię tanio do sprzedania. Wskaże Kurjer Poznański z d w 96 920

Wielonczela

mała tanio. Wrocławska 14, m. 16. z d w 96 322

Siedem roi

w ulach ramowych razem z miodarką roje mocne zarząd do sprzedania razem albo pojedynczo. — Kuświk Michorzewo stacja kolejowa Opalenica. z d p 95 119

Okazja

dom piętrowy tanio na sprzedaż, 7 pokoi, kuchnia, ogród owocowo-warzywny. Zgłoszenia Gośtyni Szosa Krobska 102 właściciel. z d w 96 847

22 ROZMAITE

Dywany

kolimały reparuje Tabernacki — Wielkie Garbary 4 m. 19, dom ogrodowy. rp 3 019

Pracownia kuśnierska

Marijana Pławinskiego ul. Cicha 13. Najnowsze fasony. Wykonanie pierwszorzędne i tanio. Pp 3907 56.306

24 NAUKA

Kursy

króju szycia po niższej cenie wyucza Marij Magdaleny 1, naroznik Raczynskich. dpw 999

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy o. jednej trzeciej cen'e drobnych

Pomocnik

krawiecki poszukuje jakiegokolwiek pracy. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. z d p 97 234/5

Pracznka

czysto pierze. Strzałowa 7, m. 11. z d w 96 581

Rządca

gospodarczy 13 lat praktyki poszukuje od 1. 10. br. stanowiska samotnego lub na ordynacji. Łask. zgłoszenia Kurjer Pozn. z d p 96 747

Kucharka

umiejąca dobra obywatelska kuchnię do wszelkich prac domowych do mniejszej dobrej rodziny od zaraz lub 15. 9. swiadcetwa dobre. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. z d w 96 842

Dziewczyna

do prac domowych z gotowaniem lub do dzieci od 15. 9. szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. z d w 96 812

Poszukuje

posługi. Oferty Kurjer Pozn. z d w 96 820

Dziewczyna

do wszystkiego, cośkolwiek gotowaniem poszukuje posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański z d w 96 821

Posługi

poszukuje 3 razy w tygodniu. Oferty Kurjer Pozn. z d w 96 835

Dziewczyna

uczniwa z gotowaniem poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. z d w 96 795

Przedpłata

na wrzesień 1932 r. za oba wydania razem wlicznie tygodniowego dodatku „Mistr. Ilustracja Poznańska“ i „Nowiny Sportowe“ w Poznaniu w eksped. zł 4 00 w agencjach w mieście zł 4 50 z ośnośnem em kwartalnie zł 14 82 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9 00 w innych krajach zł 11 00 W razie wypadków spowodowanych sila wyższa przeskód w zakładzie strajków i p wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma. a abonenci nie mają prawa domaganis sie niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświatecznych i uroczyściociowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4481, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072. w niedziele, święta i nocą tylko 1476. 3524 i 4072. filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań, nr 200 149

Ogłoszenia

na stronie ramowej 25 gr na stronie 4-ramowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr na stronie czwartej 100 gr na stronie drugiej 120 gr przed wiadomością samopotoczniem 200 gr od 1-ramowego m. l. m. dnia porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 22 u stroża do wydania wieczornego drobne do godz. 11 w soboty dni przedświąteczne tylko do godz. 10: większe dłuższe według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówkowych): słowo nagłówkowe (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.